

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Præste-Frihed i Folke-Kirken

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 17. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1859_1245-txt-shoot-idm672/facsimile.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

at forvalte Sacramenterne sommelig efter deres bedste Overbeviisning om Herrens Indsigtelse. En saadan Præste-Ged vil give Regieringen al den Sikkerhed for Præste-Embedets værdige Førelse, som en Ged kan give, og dog vilde den intet Baand paalægge, som kunde besvære et veltrænkende Menneſtes Samvittighed, eller som kunde hindre ham fra at tale, som han troede. At jeg nu kalder denne Præste-Frihed den Hoved-Frihed, der maa gives i Folke-Kirken, naar Christendommen skal kunne trives deri, det er hvad mine Præstevener, langfria at bifalde, har ondt ved at tilgive mig, da det synes dem solekakt, at til denne Frihed trænger vi, som i det hele er vel fornuftede baade med den Augsburgske Confession og med den gamle Alterbog, i saa ubetvødelig en Grad, at det neppe er værdt at nævne, medens vi trænger høilig til at faae Sognebaandet løst for Sognepræsternes, ligesom det er løst for Sognefolkene's Vedkommende, saa vi ikke behøver at døbe eller confirmere, at vie, eller at betjene Andre med det Helligs, end dem, vi efter vor Samvittighed tør betragte som Medtroende, og det er ganske rigtig, at denne Frihed, som de andre Præster neppe føle synderlig Øst eller Trang til, den kan vi i Kængden slet ikke undvære. Min Synsmaade er imidlertid den, at for at have en reeu God at faae paa, maae vi først søge den Frihed, som alle Folke-Kirkens Præster, og de ærligste og sandrueste meest trænge til, og først, naar den er vundet, lade Staten afgjøre med sig selv, om den vil unde de strengt christelige Præster og Menigheder den Frihed, de især trænger til, og maa ned-

vendig søge udenfor, naar den i Folke-Kirken nægtes dem. Det faaer desuden saaledes for mig, at naar Dyrigheden og Lovgivningen først vittelig har bestemt sig for en fri Folke-Kirke, da lade de sig let bevæge til at løse alle de gamle Baand, der forhindrer en ny Tingenes Orden, hvorved fri Menigheder træde istedenfor Kirkesogne, og blive istand til at kappes om Priesen for folkelig Dannelses og Oplysnings Fremme. Det følger nemlig af sig selv, at naar man, ved at forvandle den tvungne Stats-Kirke til en fri Folke-Kirke, vil opnaae det store Diemed, at beholde omtrent hele Folket frivillig i sin Kirke, hvor man raader for Præsternes Dannelses, har dem paa en god Naade paa sin og Folkets Side, og har dem under sit særdeles Oplysn, da gjør man sig ikke mindste Betænkkelighed ved at giennemføre Friheden, saa den sætter sig selv sine lovlige Grændser. Dette sker blandt andet derved, at naar man har løst Sognebaandet, da giver man ogsaa Mindretallet i et Kirkesogn Lov til, uden Skade for Flertallet, at benytte Sognekirken, og, hvis de ingen Præst i Nærheden kan slutte sig til, da selv at holde sig en Præst, som har opfyldt Statens Fordringer til Folke-Kirkens Præster. Naar man giver Bisperne i den fri Folke-Kirke den dem uundværlige Frihed til at ordinere efter deres Overbeviisning, folgelig ogsaa til at nægte Ordinationen, hvor de ikke troer med god Samvittighed at kunne meddele den, da giver man ogsaa alle Candidater, som har naaet den bestemte Alder, Lov til at lade sig ordinere af hvilken Biskop i Folke-Kirken de dertil kan

formaae, og da er jeg vis paa, at, idetmindste i Danmark, vil baade Folket i langlommelig Tid være vel fornøiet og Staten være særdeles vel tjent med sin fri Folke-Kirke; og at de vil have Ude af den, i samme Grad, som man søger for en folkelig Præste-Dannelse, der, uden at tabe en passende Sprog-Kundskab og Bog-Lærdom af Syne, dog først og sidst er beregnet paa det virkelige Liv og paa den levende Præste-Syssel, med Ordførelsen paa Modermaalet og med de alvorligste Ting og Tanker, som et Menneske kan hellige sine Aar og Evner.

Om alt dette var vistnok langt mere at sige og skrive, men for dem, der ikke lætter Menneske-Livet, dets fri Udvikling og fremstribende Oplysning over alt Andet, vil ingen Fremstilling være tilfredsstillende, og for Frihedens og Oplysningens Venner vil det vist være klart, at det er ikke nogen besaaende Hævlighed, jeg vil forstyrre, men er en grændseløs Forvirring, jeg vilde have afløst med en ny Tingenes Orden, der paa een Gang led baade det Christelige og det Folkelige stee Hæd, og vilde være Almeenheden og Enkeltmanden lige tjenlig, og at det kun er til fælles Fordeel for alle fribaarne Sjæle, jeg vilde have Levningerne af den gamle Lands-Trældom udføiede.

